

Подаци о биљној врсти

Подручје	
Општина	
Катастарска општина	
Потес	
Прегледана површина	
Поријекло биљног материјала	
GPS координате	
Врста биљке домаћина	
Дијелови биљке који се узоркују	

Примједбе: _____

Одговорно лице
 произвођач / власник биља

Овлашћено лице

ПРИЛОГ 4.

Образац 1. Укупни резултати над присуством проузроковача столбура кромпира, *Candidatus Phytoplasma solani* (Stolbur phytoplasma) у производним засадама биљака домаћина у Републици Српској у 2021. години

	Сјеменски кромпир	
Врста узорака	Позитивни резултати	Негативни резултати
Регија		
Бања Лука		
Приједор		
Градишка		
Добој		
Бијељина		
Источно Сарајево		
Укупно		

Образац 2. Укупни резултати над присуством проузроковача столбура кромпира, *Candidatus Phytoplasma solani* (Stolbur phytoplasma) спроведеног на граничним прелазима и у складиштима сјеменског кромпира у Републици Српској у 2021. години

Узорци	Број позитивних узорака	Број негативних узорака
Кртоле кромпира		
Укупно		

Образац 3. Списак GPS координата у XY координатном систему са мјеста узорковања

Редни број	Подручје	Власник биља	X координата	Y координата	Вријеме прегледа / узорковања	Биљна врста	Резултат лабораторијске анализе
1.							

Након завршетка Програма посебног надзора, попуњене табеле у електронској форми потребно је доставити Министарству на имејл адресу: mps@mps.vladars.net.

Рок за завршетак наведених послова је 20. децембар 2021. године.

997

На основу члана 31. Закона о заштити здравља биља у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 25/09) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРОГРАМ

ПОСЕБНОГ НАДЗОРА НАД ПРИСУСТВОМ ШТЕТНИХ ИНСЕКТА У БИЉНОЈ ПРОИЗВОДЊИ НА ПОДРУЧЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У 2021. ГОДИНИ

Члан 1.

Овим програмом прописују се мјере, рокови, начин спровођења мјера, подручје дјеловања, субјекти који их

спровode, извори и начин обезбјеђивања и коришћења средстава, као и начин контроле спровођења мјера посебног надзора над присуством штетних инсеката у биљној производњи на подручју Републике Српске у 2021. години.

Члан 2.

Циљ овог програма је утврђивање присуства, односно одсуства, као и сезонске динамике популације следећих штетних инсеката: азијске воћне мушице *Drosophila suzukii* Matsumura, смеђе мраморасте стјенице *Halyomorpha halys* Stal, сјеверноамеричке трешњине муве *Rhagoletis cingulata* Loew и азијског стршљена *Vespa velutina* Lepeletier у производним засадама биљака домаћина.

Члан 3.

(1) Посебан надзор ради детекције и сезонске динамике штетних инсеката спроводи се на цијелој територији Републике Српске.

(2) Подручја рада су површине на којима се гаје биљке домаћини.

(3) Институције које имају овлашћење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) за спровођење послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља биља за штетне организме из члана 2. овог програма (у даљем тексту: овлашћене институције) спроводе посебан надзор у производним засадама биљака домаћина штетних организама.

(4) Овлашћена институција припрема информационе летке са стручним савјетима о начинима спречавања ширења и могућим мјерама контроле патогена и вектора.

(5) Програм посебног надзора подразумева мониторинг који се спроводи над присуством штетних организама (у даљем тексту: мониторинг).

Члан 4.

(1) Биљне врсте домаћини азијске воћне мушице *Drosophila suzukii* Matsumura су: малина (*Rubus idaeus* L.), црна малина (*Rubus occidentalis* L.), купина (*Rubus fruticosus* L.), рибизла (*Ribes* spp.), боровница (*Vaccinium myrtillus* L.), јагода (*Fragaria ananassa* Duchesne), смоква (*Ficus carica* L.), јабука (*Malus domestica* Borkh.), бијели дуд (*Morus alba* L.), црвени дуд (*Morus rubra* L.), кајсија (*Prunus armeniaca* L.), трешња (*Prunus avium* L.), вишња (*Prunus cerasus* L.), шљива (*Prunus domestica* L.), бресква (*Prunus persica* L., Batsch), винова лоза (*Vitis vinifera* L.), киви (*Actinidia* spp.) и друге.

(2) Биљне врсте домаћини смеђе мраморасте стјенице *Halyomorpha halys* Stal су: крушка (*Pyrus communis* L.), јабука (*Malus domestica* Borkh.), бресква (*Prunus persica* L.), трешња (*Prunus avium* L.), кајсија (*Prunus armeniaca* L.), шљива (*Prunus domestica* L.), малина (*Rubus idaeus* L.), винова лоза (*Vitis vinifera* L.), парадајз (*Solanum lycopersicum* L.), соја (*Glycine max* L.) и друге.

(3) Примарни домаћини азијског стршљена *Vespa velutina* Lepelletier су: крушка, јабука, бресква и винова лоза.

(4) Примарни домаћини сјеверноамеричке трешњине муве *Rhagoletis cingulata* Loew су трешња (*Prunus avium* L.) и вишња (*Prunus cerasus* L.).

Члан 5.

(1) Постављање клопки у производним засадама врше овлашћене институције уз присуство запослених у Министарству, који обављају послове пружања стручних услуга у пољопривреди, а који одређују локацију и засад за постављање клопки и узимање узорака.

(2) Начин постављања клопки и узимање узорака дефинисани су у Прилогу 1. овог програма, који чини његов саставни дио, а свака клопка по завршетку периода праћења представља узорак.

(3) Одабир локација врши се на основу биологије штетног организма, економског значаја гајених биљака за поједина подручја, као и географске дистрибуције и величине засада биљака домаћина из члана 4. овог програма.

(4) Надзором су обухваћени производни засади, као и сусједне површине или парцеле на којима су заступљене биљке домаћини из члана 4. овог програма.

(5) За азијског стршљена, поред мјеста из става 4. овог члана, додатно се прате локације пчелињака.

(6) Период надзора траје током цијелог периода активности инсеката.

Члан 6.

Преглед броја узорака за лабораторијско испитивање присуства штетних инсеката, које врше овлашћене институције, приказан је у Табели 1. из Прилога 2. овог програма, који чини његов саставни дио.

Члан 7.

(1) При узимању узорака мјесто се означава GPS координатама у XY систему, а то се наводи у Записнику о узи-

мању узорака, који се налази у Прилогу 3. овог програма и чини његов саставни дио.

(2) Све локације узорковања уносе се у Фито-Гис апликацију.

(3) На основу резултата спровођења овог програма, узорковања и извјештаја из лабораторија, овлашћене институције дужне су да израде карту локација постављања клопки и карту са позитивним резултатима користећи Фито-Гис апликацију.

(4) Овлашћене институције достављају списак GPS локација у XY координатном систему на Обрасцу 2, који се налази у Прилогу 4. овог програма и чини његов саставни дио.

(5) Карте из става 3. овог члана и Образац из става 4. овог члана достављају се Министарству у електронском облику.

Члан 8.

(1) Рок за узимање узорака, те достављање узорака овлашћеној лабораторији ради лабораторијских анализа је 1. децембра 2021. године.

(2) Коначни извјештај о спроведеном програму и карте из члана 7. став 3. овог програма достављају се Министарству до 10. децембра 2021. године.

(3) Вршиоци посебног надзора благовремено извјештавају Министарство о посебним догађајима током спровођења овог програма, а посебно о свим случајевима откривања штетног организма који је предмет посебног надзора.

(4) Укупни резултати овог програма воде се и достављају Министарству на прописаним обрасцима 1. и 2, који се налазе у Прилогу 4. овог програма.

Члан 9.

Спровођење овог програма финансира се из буџета Републике Српске на основу Правилника о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села у 2021. години – право на подстицајна средства за финансирање програма из области заштите здравља биља.

Члан 10.

Ступањем на снагу овог програма престаје да важи Програм посебног надзора над присуством штетних инсеката у биљној производњи на подручју Републике Српске у 2020. години ("Службени гласник Републике Српске", број 29/20).

Члан 11.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.03.3-330-1276/21
24. маја 2021. године
Бањалука

Министар
Др **Борис Пашалић**, с.р.

ПРИЛОГ 1.

ИЗРАДА И ПОСТАВЉАЊЕ КЛОПКИ, НАЧИН УЗОРКОВАЊА БИЉАКА ДОМАЋИНА ЗА ЛАБОРАТОРИЈСКУ АНАЛИЗУ

1.1. Израда и постављање клопки за азијску воћну мушицу *Drosophila suzukii* Matsumura

- Клопке се праве од PET боце запремине 0,5 l, са шест рупа промјера 5 mm.

- Као атрактант у боцу се сипа 0,2 l јабуковог сирћета.

- Клопке се постављају у крошњу на висину од 1,8 m на засјењено мјесто.

- Клопке се постављају на почетку вегетације, а скидају на крају вегетационог периода.

- Садржај клопке представља узорак који се анализира у овлашћеној лабораторији.

1.2. Израда и постављање клопки за смеђу мраморасту стјеницу *Halyomorpha halys* Stal

- Праве се црне пирамидалне клопке висине 110 cm.

- Као атрактант користе се агрегацијски феромон и methyl (2E, 4E, 6Z) – decatrienoate. Клопке се постављају на ободу парцеле на којој се гаји биљка домаћин.

Halyomorpha halys – смеђа мрамораста стјеница																	
Vespa velutina Lepeletie – азијски стршљен																	
Rhagoletis cingulata – сјеверноамеричка трешњина мува																	

Образац 2. Списак GPS координата у XY координатном систему са локација постављених клопки које врши овлашћена институција за штетни организам _____

Редни број	Подручје	Власник биља	X координата	Y координата	Период праћења инсекта	Биљна врста	Резултат лабораторијске анализе

Након завршетка Програма посебног надзора, попуњене табеле у електронској форми потребно је доставити Министарству на имејл адресу: mps@mps.vladars.net.

Рок за завршетак наведених послова је 10. децембар 2021. године.

998

На основу члана 31. Закона о заштити здравља биља у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 25/09) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРОГРАМ

ПОСЕБНОГ НАДЗОРА НАД ПРИСУСТВОМ *Tomato brown rugose fruit virus*, ToBRFV У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ У 2021. ГОДИНИ

Члан 1.

Овим програмом утврђују се мјере, рокови, начин спровођења мјера, субјекти који их спроводе, извори и начин обезбјеђивања и коришћења средстава, као и начин контроле спровођења мјера посебног надзора над присуством *Tomato brown rugose fruit virus*, ToBRFV на подручју Републике Српске у 2021. години.

Члан 2.

Циљ Програма је утврђивање присуства, односно одсуства штетног организма *Tomato brown rugose fruit virus*, ToBRFV код произвођача расада и произвођача плодова парадајза и паприке.

Члан 3.

(1) Посебан надзор ради детекције штетног организма *Tomato brown rugose fruit virus*, ToBRFV спроводи се на цијелој територији Републике Српске.

(2) Институција која има овлашћење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) за спровођење послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља биља за штетни организам из става 1. овог члана (у даљем тексту: овлашћена институција) спроводи посебан надзор код произвођача расада и плодова парадајза и паприке који су домаћини *Tomato brown rugose fruit virus*, ToBRFV.

(3) Овлашћена институција припрема информационе летке са стручним савјетима о начинима спречавања ширења и могућим мјерама контроле патогена.

(4) Програм посебног надзора подразумијева мониторинг који се спроводи над присуством штетних организама (у даљем тексту: мониторинг).

Члан 4.

(1) Програмом посебног надзора обухваћене су најважније биљке домаћини овог вируса попут паприке

(*Capsicum annuum* L.) и парадајза (*Solanum lycopersicum* L.).

(2) *Tomato brown rugose fruit virus*, ToBRFV преноси се зараженим расадом, сјеменом и механички – као земљиштем које остаје на машинама за обраду и водом за наводњавање.

Члан 5.

(1) Визуелне прегледе и узимање службених узорка у производним засадима и расадницима домаћина врши овлашћена институција уз присуство запослених у Министарству, који обављају послове пружања стручних услуга у пољопривреди, а који одређују локацију и засад за узимање узорка.

(2) Лабораторијске анализе свих службених узорка на присуство вируса овог програма врши овлашћена институција.

Члан 6.

Одабир локација за спровођење овог програма врши се на основу биологије штетног вируса и вектора, климатских услова за његов развој, географске дистрибуције и величине површина на којима су заступљене биљне врсте биљки домаћина.

Члан 7.

Прописани ток визуелног прегледа и метода узорковања за лабораторијске анализе наведени су у Прилогу 1. овог програма, који чини његов саставни дио.

Члан 8.

Преглед дистрибуције и броја узорка за лабораторијско испитивање присуства *Tomato brown rugose fruit virus*, ToBRFV из производних засада и регистрованих расадника приказани су у Табели 1. из Прилога 2. овог програма, који чини његов саставни дио.

Члан 9.

(1) Визуелно се прегледају површине на којима су заступљене биљке домаћини, а при опису мјеста и узимања узорка описује се мјесто узорковања са обавезним означавањем GPS позиције, те се то наводи у Записнику о узимању узорка и пријави узорка, који се налази у Прилогу 3. овог програма и чини његов саставни дио.

(2) На основу резултата спровођења овог програма, узорковања и извјештаја из лабораторија, овлашћене институције дужне су да израде карту подручја са извршеним визуелним прегледима, карту локација узорковања и карте локација са позитивним узорцима користећи Фито-Гис апликацију.

(3) Карте из става 2. овог члана достављају се Министарству у електронском облику.